

ОБРАЗЛОЖЕЊЕ

I. ПРАВНИ ОСНОВ ЗА ДОНОШЕЊЕ ПРОПИСА

Правни основ за доношење овог прописа садржан је у члану 31. став 10, члану 33. став 9. и члану 42. став 7. Закона о радном времену посаде возила у друмском превозу и тахографима („Службени гласник РС”, бр. 96/15 и 95/18).

II. РАЗЛОЗИ ЗА ДОНОШЕЊЕ ПРОПИСА

Разлог за доношење Правилника о радионицама за тахографе је усаглашавање овог подзаконског акта са одредбама Закона о радном времену посаде возила у друмском превозу и тахографима („Службени гласник РС”, бр. 96/15 и 95/18) у вези „smart“ тахографа. Наиме, изменама и допунама Закона о радном времену посаде возила у друмском превозу и тахографима у законодавство Републике Србије су уведени “smart” тахографи и дат је основ за да се подзаконским актом ближе пропише начин обављања послова у вези са “smart” тахографима као и услови за издавање дозволе радионице за обављање ових послова.

Други разлог за доношење овог прописа је поједностављење административних поступака које уређује овај пропис. Наиме, Агенција за безбедност саобраћаја је у претходном периоду учествовала у пројекту Владе Републике Србије за смањење административног оптерећења привреде – еПапир, који реализује Републички секретаријат за јавне политике, чији су један од резултата усаглашене препоруке за поједностављење поступака уређених Правилником о радионицама за тахографе које је овим изменама и допунама потребно имплементирати.

Такође, услед технолошког напретка тахографа и измене релевантних међународних прописа и норматива појавила се потреба за прецизнијим дефинисањем или унапређењем прописаног начина вршења појединих послова радионице, као и изгледа и садржаја пратећих записника који се сачињавају приликом вршења ових послова радионице.

Првобитна намера је било доношење Правилника о изменама и допунама Правилника о радионицама за тахографе, чији је предлог Агенција за безбедност саобраћаја упутила Министарству грађевинарства, саобраћаја и инфраструктуре дана 29. јануара 2021. године. Међутим, од стране представника Републичког секретаријата за законодавство је сугерисано да се, имајући у виду обим и садржај достављених измена и допуна, приступи изради новог правилника, о чему је Агенција за безбедност саобраћаја обавештена од стране Министарства грађевинарства, саобраћаја и инфраструктуре дана 26. маја 2021. године.

III. ОБЈАШЊЕЊЕ ОСНОВНИХ ПРАВНИХ ИНСТИТУТА И ПОЈЕДИНАЧНИХ РЕШЕЊА

Имајући у виду да се овај правилник у својој суштини представља надоградњу Правилника о радионицама за тахографе („Службено гласник РС”, бр. 13/17 и 80/18) образложењем ће бити обухваћене само оне одредбе које представљају имене или допуне одредаба тог, претходног, правилника.

Члан 2. Правилника, којим су дефинисани изрази коришћени у правилнику, допуњен је у односу на претходни правилник терминима који се односе на „smart“ тахографе.

У члану 3. Правилника начињене су измене у односу на претходни правилник које се односе на промену назива прилога који су претрпели измене у односу на претходни правилник.

Члан 5. Правилника је претрпело значајније измене у односу на претходни правилник са циљем обухватнијег и прецизнијег дефинисања поступка контроле тахографа.

Из услова који се проверавају у поступку контроле тахографа избачена је провера да ли на аналогном тахографу постоји додатна једнообразна и неопштећена нумерисана заштита кућишта у складу са упутством произвођача (у даљем тексту: холограмска налепница), односно његовог представника у Републици Србији.

Примени овог решења за подизање заштите система аналогног тахографа до сада је приступио само један представник произвођача тахографа.

Из досадашње праксе, након готово три године примене претходног законског решења, утврђено је да исто није значајније допринело повећању сигурности система аналогног тахографа. Наиме, број пронађених уређаја или направа за манипулацију у поступку контроле тахографа, према записницима о контроли тахографа, је остао непромењен.

Уочено је да постоји доста проблема у организацији дистрибуције холограмских налепница од стране представника произвођача тахографа у Републици Србији. Радионицама за тахографе се не испоручују или се не испоручују благовремено довољне количине холограмских налепница. На тржишту није доступна одговарајућа количина холограмских налепница које имају сервисне ознаке радионице са нумерацијом већ се, супротно раније достављеном упутству за постављање, од стране представника произвођача тахографа препоручује постављање холограмских налепница без сервисне ознаке радионице.

Такође, техничари у радионицама за тахографе имају примедбе да приликом прегледа тахографа код возила која раде у отежаним условима експлоатације (када је присутно доста прашине и прљавштине) нису у могућности да адекватно очисте тахографски уређај због присуства холограмских налепница на местима која нису предвиђена сертификатом о одобрењу типа тахографа.

Развојем информационог система Агенције који радионице за тахографе користе стекле су се могућности да се на ефикаснији и ажурнији начин прати систем сигурности тахографа (стање пломби које су постављене на тахографу) и на тај начин на квалитетнији, а за крајње кориснике повољнији начин систем сигурности тахографа подигне на виши ниво. Агенција ће у наредном периоду извршити додатна унапређења информационог система која ће омогућити пуну примену ове функционалности.

У члану 6. Правилника начињене су мање измене и допуне у односу на претходни правилник којима се прецизније дефинишу поједине радње у поступку прегледа аналогног тахографа.

Такође, из овог члана је уклоњена одредба којом се прописује да се на исправан аналогни тахограф, чија подешавања одговарају параметрима возила и са којим није повезан уређај или направа за манипулацију поставља једнообразна нумерисана заштита кућишта у складу са упутством произвођача, односно његовог представника у Републици Србији из истих разлога који су наведени у образложењу измена члана 5. Правилника.

У члану 7. Правилника начињене су измене и допуне у односу на претходни правилник које се односе на начин обављања послова у вези „smart“ тахографа, који су законом дефинисани као друга генерација дигиталних тахографа.

У члану 8. Правилника начињене су измене и допуне у односу на претходни правилник у погледу начина вршења контролног прегледа тахографа. Имајући у виду да правилник прописује да се контролни преглед тахографа врши на возилу у затеченом стању, што је често возило које је оптерећено теретом (натоварено), потребно је дефинисати услове под којима се врши преглед возила које није празно јер технологија вршења прегледа тахографа, прописана чланом 6. Правилника, прописује да се преглед тахографа врши на празном возилу.

У члану 10. Правилника начињена је измена у односу на претходни правилник у погледу временског рока у коме се на основу сачињеног записника о прегледу тахографа може издати уверење о исправности тахографа. Рок је са 15 повећан на 30 дана, јер се у пракси показало да је, нарочито за возила која се увозе као употребљавана, због административних процедура овај рок често био кратак.

У члановима 11. и 12. Правилника начињене су допуне у односу на претходни правилник које се односе на садржај уверења о исправности тахографа и информативне налепнице у погледу уноса обавезних података приликом прегледа „smart“ тахографа.

У члану 13. је уклоњена одредба да је оштећење или непостојање додатне једнообразне заштите кућишта разлог за вршење посла оправке тахографа из истих разлога који су наведени у образложењу измена члана 5. Правилника.

У члану 15. Правилника начињене су допуне у односу на претходни правилник које се односе на обавезна места за пломбирање „smart“ тахографа.

У члановима 20-22. Правилника начињене су измене и допуне у односу на претходни правилник везане за услове у погледу опреме и објеката потребних за вршење послова радионице у вези „smart“ тахографа.

У члановима 24-29. Правилника начињене су измене и допуне у односу на претходни правилник које се односе на поједностављење административних поступака издавања дозволе радионице, продужетка важења дозволе радионице и измене дозволе радионице. Прецизније су дефинисани и описани документа и докази којима се доказује испуњеност прописаних услова ради поједностављења и појашњења административних процедура.

У члану 31. Правилника начињене су измене и допуне у односу на претходни правилник које се односе на прецизније дефинисање података о радионицама за тахографе и техничарима о којима Агенција за безбедност саобраћаја води службену евиденцију.

Прелазним и завршеним одредбама Правилника прописано је да дозволе које су издате до дана ступања на снагу овог правилника важе до истека рока на које су издате, као и да се поједина документа, која су у претходном периоду предата Агенцији уз захтеве за издавање дозволе а чија се форма мења новим правилником, прихватају као ваљани докази о испуњености услова прописаних новим правилником.

Одложена је примена појединих одредаба које су нове у односу на претходни правилник а које се односе на „smart“ тахографе и остављен је рок постојећим радионицама за тахографе на које ће утицати измене које овај правилник доноси да се усагласе са њима.

Прилози 2. и 3. и Обрасци 1-5. Правилника су измењени у односу на претходни правилник.

Чланови 1, 4, 9, 14, 16, 17, 18, 19, 23. и 32. и Прилог 1. Правилника нису мењани у односу на претходни правилник.

IV. АНАЛИЗА ЕФЕКТА ПРОПИСА

Изменама и допунама које нови Правилник о радионицама за тахографе доноси у односу на претходни уредиће се област „smart“ тахографа у Републици Србији у погледу начина обављања послова радионице у вези „smart“ тахографа и услова за издавање дозволе радионице за обављање послова у вези са овом генерацијом тахографа. Даће се основ да, тренутком успостављања система за издавање тахографских картица друге генерације у Републици Србији, радионице за тахографе у Републици Србији које то желе могу да поднесу захтев за издавање дозволе за обављања послова радионице у вези „smart“ тахографа.

Изменама и допунама које нови Правилник о радионицама за тахографе доноси у односу на претходни, које се односе на поједностављење административних поступака, постиже се знатно смањење административног оптерећења за привредне субјекте који први пут подносе захтев за издавање дозволе радионице за тахографе као и привредне субјекте који већ имају дозволу радионице а подносе захтев за измену или продужетак важења дозволе. Наиме, новим одредбама прописа се знатно смањују трошкови поступка, пре свега индиректни – који се односе на прибављање документације, и остварује значајна уштеда времена, како за прибављање документације потребне за подношење захтева тако и за спровођење самог поступка по захтеву. Терет прибављања документације се већински пребацује на Агенцију за безбедност саобраћаја, као орган који води поступак. Прибављање одређене документације је јаснијим дефинисањем врсте потребног документа додатно олакшано а тражење одређене документације се више не захтева или је предвиђено да се провера испуњености потребних услова врши на други начин, уместо достављањем документације.

Начин вршења појединих послова радионице је, пратећи технолошки напредак тахографа и измене релевантних прописа и норматива, прецизније дефинисан и унапређен у односу на претходни правилник, као и изглед и садржај пратећих записника који се сачињавају приликом вршења ових послова радионице.

V. ПРОЦЕНА ФИНАНСИЈСКИХ СРЕДСТАВА

За спровођење овог прописа није потребно обезбедити додатна финансијска средства у буџету Републике Србије.

VI. РАЗЛОЗИ ЗА ОДЛАГАЊЕ ПРИМЕНЕ ПОЈЕДИНИХ ОДРЕДАБА ПРОПИСА

Чланом 34. Правилника је остављен рок постојећим радионицама за тахографе на које ће утицати измене које овај правилник доноси у погледу обележавања полигона са ваљцима да се усагласе са њима.

Чланом 35. Правилника је одложена примена поједних одредаба које се односе на „smart” тахографе. Ово је учињено из разлога што у Републици Србији још увек није успостављен систем за издавање тахографских картица друге генерације, а поседовање картице радионице друге генерације један од предуслова да би радионица за тахографе могла да се бави пословима у вези „smart” тахографа. Самим тим обављање ових послова још увек није могуће. Тренутно су у току активности на успостављању система за издавање тахографских картица друге генерације и очекује се да овај процес буде завршен почетком другог квартала 2022. године.